Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar il-ġlieda kontra l-frodi u l-iffalsifikar ta' mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti

(2009/C 100/04)

Nhar is- 17 ta' Jannar 2008, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew iddeċieda, b'konformità mal-Artikolu 29(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu, li jfassal opinjoni fuq inizjattiva proprja dwar

il-ġlieda kontra l-frodi u l-iffalsifikar ta' mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti.

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għas-Suq Uniku, il-Produzzjoni u l-Konsum, inkarigata sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar l-1 ta' Ottubru 2008. Ir-rapporteur kien is-Sur IOZIA.

Matul l-448 sessjoni plenarja tiegħu li nżammet fit-22 u t-23 ta' Ottubru 2008 (seduta tat-23 ta' Ottubru), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-opinjoni b'unanimità.

1. Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1 Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew jiddispjaċih li l-inizjattivi meħuda sal-lum għall-prevenzjoni tal-frodi u l-iffalsifikar ta' mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti, u l-ġlieda kontrihom, ma kinux biżżejjed biex iwaqqfu t-tixrid ta' dan il-fenomenu. Kif diġà ġie enfasizzat mill-Kummissjoni fil-pjan ta' azzjoni tagħha għall-2004-2007, minkejja li l-qafas legali Komunitarju ġie msaħħaħ, l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-entitajiet pubbliċi u privati għadu ma ġiex żviluppat bis-sħiħ, l-istess bħall-kooperazzjoni effettiva bejn l-awtoritajiet rilevanti tal-Istati Membri.

1.2 L-ostaklu ewlieni għal implimentazzjoni effettiva tas-sistema ta' prevenzjoni mill-frodi ġie identifikat mill-Kummissjoni bħala d-diffikultà fl-iskambju ta' data fl-UE kemm dwar dawk li jwettqu l-frodi kif ukoll dawk li huma meqjusa fir-riskju. Sabiex tiġi żgurata azzjoni preventiva effettiva, jidher li huwa neċessarju li jiżdiedu l-mezzi ta' skambju ta' informazzjoni dwar dawk li jwettqu l-fordi, billi jissaħħu t-tipi ta' komunikazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali rilevanti.

1.3 Ostaklu ieħor għat-twaqqif effettiv tal-frodi jinsab fin-nuqqas ta' konsistenza tal-leġiżlazzjoni bejn l-Istati Membri fir-rigward is-setgħat ta' inkjesta, kif ukoll il-livelli varji ta' skoraġġiment. Għaldaqstant, l-armonizzazzjoni tal-leġiżlazzjoni nazzjonali tidher li hija l-aħjar mod kif jitwaqqaf b'mod effettiv dan it-tip ta' kriminalità li huwa tipikament transnazzjonali.

1.4 Għalhekk, l-UE għandha ssaħħaħ l-istrateġija tagħha biex tiġġieled il-frodi u l-iffalsifikar ta' mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti billi topera firxa ta' miżuri. Għal dan il-għan jenħtieġ li:

— jitħeġġeġ l-iskambju ta' tagħrif bejn entitajiet pubbliċi u privati;

— tissaħħaħ il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet rilevanti tal-Istati Membri;

— tiġi armonizzata l-leġiżlazzjoni nazzjonali mill-perspettiva tal-prevenzjoni b'enfasi partikulari fuq id-dispożizzjonijiet għall-ħarsien tad-data fl-UE sabiex ikun possibbli l-iskambju transkonfinali ta' data u titwaqqaf il-frodi;

— jiġi żgurat li kull awtorità nazzjonali kompetenti tistabbilixxi bażi ta' data diġitali li jkun fiha t-tagħrif li jista' jindika l-livell ta' riskju ta' frodi;

— l-Europol jingħata r-rwol li jimmonitorja l-isforzi favur il-prevenzjoni u kontra l-frodi ta' pagamenti mhux bi flus kontanti, u li jikkoordina l-bażi ta' data disponibbli;

— jinbdew kampanji informattivi mmirati li jinvolvu l-assoċjazzjonijiet tal-konsumaturi, bil-għan li l-utenti jiġu avżati dwar ir-riskji potenzjali involuti fl-użu ta' strumenti għal pagamenti mhux bi flus kontanti, u b'hekk jinħoloq pubbliku informat li jista' jgħin biex il-ġlieda kontra l-frodi tkun iktar effikaċji u f'waqtha.

2. Iż-żieda fil-mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti u fil-frodi relatata

2.1 Karatteristika waħda tal-ekonomija globali attwali hija ż-żieda notevoli fil-mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti, bħal karti tal-kreditu u tad-debitu u pagamenti onlajn. It-tranżazzjonijiet li saru permezz ta' strumenti ta' pagament elettroniċi jammontaw għal proporzjon dejjem jikber tal-volum u l-valur ta' pagamenti domestiċi u transkonfinali u din it-tendenza hija mistennija tkompli tikber hekk kif is-swieq u teknoloġiji ta' pagament elettroniku jkomplu jiżviluppaw.

2.2 Il-ħtieġa li jiġi żgurat l-iżvilupp ta' mezzi alternattivi ta' pagament minflok il-flus kontanti fl-Unjoni Ewropea hija relatata mal-liberalizzazzjoni tal-movimenti tal-kapital u l-implimentazzjoni tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja. L-ekonomija moderna bbażata fuq it-teknoloġija ma tistax tgħaddi mingħajr sistema effettiva ta' pagament, minħabba li tali sistema tagħti spinta diretta lill-kompetittività tas-settur finanzjarju u b'hekk ittejjeb l-effiċjenza ekonomika ġenerali. Tassew, huwa fatt ikkonfermat li s-sistemi ta' pagament elettroniċi jistimulaw l-infiq tal-konsumatur u t-tkabbir ekonomiku, minħabba li jiffaċilitaw ix-xiri ta' prodotti u servizzi. Huwa stmat li kull sena fl-Unjoni Ewropea jitwettqu 231 biljun tranżazzjoni (bi flus kontanti u mhux bi flus kontanti), li jammontaw għal total ta' EUR 52 000 biljun.

2.2.1 Fis-snin riċenti, madwar id-dinja kien hemm livelli dejjem jiżdiedu ta' pagamenti mhux bi flus kontanti. B'mod speċifiku, fl-2004 l-għadd ta' tranżazzjonijiet mhux bi flus kontanti *per capita* ammonta għal 142 (li jinkludu 32.3 li jużaw karti ta' pagament) fl-UE-25, 150 (28.3 bil-karti ta' pagament) fl-Istati Membri taż-żona ewro u 298 (47.5 bil-karti ta' pagament) fl-Istati Uniti tal-Amerka. Fl-2006, l-għadd ekwivalenti kien ta' 158 (li jinkludu 55.2 li jużaw karti ta' pagament) fl-UE-25, 166 (50.5 bil-karti ta' pagament) fl-Istati Membri taż-żona ewro u 300 (145.1 bil-karti ta' pagament) fl-Istati Uniti tal-Amerka. Fi ħdan l-UE, il-pajjiżi li rreġistraw l-ogħla għadd ta' tranżazzjonijiet mhux bi flus kontanti *per capita* fl-2006 kienu l-Finlandja, b'294 tranżazzjoni, li jinkludu 153.9 permezz ta' karti ta' pagament, segwita mill-Olanda b'257 tranżazzjoni, li jinkludu 103.2 permezz ta' karti ta' pagament u r-Renju Unit b'239, li jinkludu 111.4 bil-karta ([1]).

2.2.2 Fl-2006 nstab li Spanja kellha l-akbar għadd ta' terminali POS li jammontaw għal 1 291 000 terminal; għal kull terminal irreġistrat 1 276 tranżazzjoni għal ammont medju ta' EUR 52. Kienet segwita minn Franza, b' 1 142 000 terminal, 4 938 tranżazzjoni għal kull terminal, b'medja ta' EUR 51 kull waħda, u l-Italja b'1 117 000 terminal, 690 tranżazzjoni għal kull terminal, b'medja ta' EUR 93 kull waħda. Il-pajjiż tal-UE bl-akbar għadd ta' tranżazzjonijiet għal kull terminal kien il-Finlandja, b'7 799 tranżazzjoni, b'medja ta' EUR 35 kull waħda, għalkemm għandha 105 000 terminal. Min-naħa l-oħra, l-Irlanda kienet il-pajjiż bl-akbar ammont medju ta' tranżazzjonijiet individwali bil-karti ta' kreditu u debitu (EUR 94), għalkemm dan sar bi 53 000 terminal POS ([2]).

2.2.3 Qafas legali armonizzat fl-UE kollha se jippermetti lill-forniturі tas-servizz biex jirrazzjonalizzaw l-infrastrutturi u s-servizzi ta' pagament, u lill-utenti li jgawdu minn żieda fl-għażla u minn livell għoli ta' ħarsien.

2.3 Sabiex ikun possibbli li dawn il-mezzi ta' pagament jintużaw fi kwalunkwe parti tad-dinja, iridu jkunu effiċjenti, faċli biex jintużaw, aċċettati kullimkien, ta' min wieħed joqgħod fuqhom u disponibbli bi spiża relattivament baxxa. Ladarba l-effiċjenza tiddependi fuq is-sigurtà, jeħtieġ jiġi żgurat l-ogħla livell ekonomikament vijabbli ta' sigurtà teknika, filwaqt li għandhom jitkejlu t-titjibiet fil-livelli tas-sigurtà billi tiġi mmonitorjata l-istatistika dwar il-frodi u billi jitwaqqfu standards speċifiċi ta' sigurtà.

2.3.1 Frodi fuq firxa wiesgħa li dejjem tikber tista' tnaqqas il-kunfidenza tal-konsumaturi f'dawn is-sistemi ta' pagament u hija meqjusa bħala wieħed mill-akbar ostakli biex jiġi estiż il-kummerċ elettroniku. Konsegwenza addizzjonali hija l-ħsara li ssir b'rabta mar-reputazzjoni tan-negozjant u mal-opinjoni tal-konsumaturi dwar il-livell ta' sigurtà ta' tali sistemi.

2.4 Il-frodi transnazzjonali hija aktar frekwenti minn dik fi ħdan pajjiżi individwali, b'mod partikolari fejn hija marbuta ma' tranżazzjonijiet ta' pagament imbiegħda, l-iktar permezz tal-Internet. Skont id-data tal-Kummissjoni ([3]), il-frodi bil-karti ta' pagament għas-sena 2000 ammontat għal EUR 600 miljun, jew madwar 0,07 % mid-dħul għal dik is-sena fis-settur tal-karti ta' pagament, b'żieda akbar irrappurtata f'pagamenti mbiegħda (bit-telefown, bil-posta jew bl-Internet). Studji aktar reċenti wrew li fl-UE, fl-2006 kien hemm 500 000 negozju involuti fi frodi ta' pagamenti mhux bi flus kontanti, b'rabta ma' 10 miljun tranżazzjoni falza, fattur li wassal għal telf ta' madwar EUR 1 biljun – kważi d-doppju taċ-ċifra tal-2005. Il-pajjiżi l-aktar affettwati minn din il-frodi nstabu li huma r-Renju Unit, Franza, l-Italja, Spanja u l-Ġermanja.

2.5 Peress li din il-frodi hija problema transkonfinali li dejjem tikber, hija meħtieġa strateġija pan-Ewropea, koerenti u ta' prevenzjoni; filwaqt li l-miżuri individwali meħuda mill-Istati Membri jistgħu jkunu effettivi, dawn mhumiex biżżejjed biex tiġi affrontata t-theddida imposta mill-frodi ta' pagamenti.

2.6 Bil-għan li jintlaħqu l-ħtiġijiet tas-suq u titqawwa l-kunfidenza fl-użu ta' teknoloġiji ġodda, hemm ukoll il-bżonn li jissaħħu l-isforzi sabiex tinħoloq firma elettronika sikura fil-kuntest tal-inizjattivi li ġew mnedija taħt id-Direttiva 99/93/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 1999. Il-firma elettronika hija kruċjali wkoll biex il-proġett tal-Gvern Elettroniku (e-government) jaqbad il-momentum. Il-proġett STORK, konfinanzjat mill-UE, qed ifittex biex isolvi problemi relatati mal-interoperabilità tas-sistemi.

([1]) Sors tad-data; Kummissjoni Ewropea, KUMM(2005) 603 finali, Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar servizzi ta' pagament fis-suq intern, SEC(2005) 1535.

([2]) Sors tad-data: appendiċi tar-rapport annwali tal-2007 tal-Banca d'Italia. Iċ-ċifri huma mislutin minn data pprovduta mill-ECB, BIS, Poste Italiane S.p.A. u l-Banca d'Italia..

([3]) Sors tad-data: Kummissjoni Ewropea, KUMM(2004) 679 finali ta' l-20.10.2004, Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, lill-Bank Ċentrali Ewropew u lil Europol *Pjan ta' Azzjoni ġdid ta' l-UE 2004-2007 biex jipprevieni frodi fuq mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti*, SEC(2004) 1264

2.7 Il-Kummissjoni enfasizzat li l-frodi bl-użu ta' strumenti misruqa jew falsifikati għal pagamenti mhux bi flus kontanti ssir primarjament minn organizzazzjonijiet kriminali, li ta' spiss ikollhom struttura kumplessa f'termini ta' personal, tagħmir u appoġġ loġistiku u joperaw fuq bażi transkonfinali. Dawn l-organizzazzjonijiet jużaw tekniki sofistikati biex iwettqu frodi ta' pagamenti fuq l-Internet u biex jiffalsifikaw karti ta' pagament. Huma kapaċi jbidlu malajr il-mod ta' ħidma tagħhom biex jevitaw il-kontromiżuri li jittieħdu kontrihom.

2.7.1 L-investigazzjonijiet sabu li fil-każ tat-tipi l-aktar kumplessi tal-organizzazzjonijiet kriminali ta' frodi, dawn ġeneralment isegwu ċertu standard, ċerti proċeduri li jkunu ppruvati u ttestjati, li jieħdu l-għamla li ġejja:

— l-identifikazzjoni tan-negozju fil-mira, li membru tal-grupp jidħol fih bil-lejl jew jibqa' mistoħbi fih wara l-ħin tal-għeluq, bil-għan li jinstalla tagħmir elettroniku sofistikat fis-sistema POS konnessa mar-reġistru tal-inkassi, sabiex jisraq kemm il-kodiċi mill-istrippa manjetika ta' karti ta' pagament kif ukoll in-numri rilevanti tal-PIN;

— id-data maħżuna f'dan it-tagħmir elettroniku mbagħad tiġi rkuprata jew fiżikament jew elettronikament – permezz tat-teknoloġija GSM jew Bluetooth – sabiex imbagħad tintuża biex tipproduċi kloni tal-plastik ta' karti ta' pagament, kompluti bin-numru tal-PIN;

— il-karti ta' kreditu u debitu prodotti illegalment imbagħad jintużaw biex jinxtraw prodotti jew jinġibdu flus kontanti, anke f'pajjiżi oħra apparti dawk li fihom ikunu ġew klonjati l-kodiċi.

3. Qafas legali Komunitarju

3.1 Minħabba li wieħed mill-għanijiet prinċipali tal-UE huwa li tiżgura suq intern li jiffunzjona bis-sħiħ, li s-sistemi ta' pagament huma parti essenzjali minnu, fuq għadd ta' snin, ġew introdotti miżuri speċifiċi mmirati lejn it-tfassil ta' strateġija komuni kontra l-frodi ta' karti ta' pagament, u dawn huma ċentrati fuq żewġ linji ewlenin ta' żvilupp:

— miżuri biex jiġu armonizzati t-termini ta' kuntratt li jirregolaw ir-relazzjoni bejn id-detentur tal-karta u min ħareġ il-karta u dawk li jirregolaw il-modalitajiet għat-twettiq tal-pagamenti; u

— miżuri mill-Istati Membri kollha biex il-frodi ta' karti ta' pagament issir reat kriminali u li jipprovdu għal pieni effettivi u dissważivi.

3.2 L-ewwel linja ta' żvilupp tinkludi:

— Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 87/598/KEE tat-8 ta' Diċembru 1987 dwar "Ir-Relazzjonijiet bejn l-istituzzjonijiet finanzjarji, negozjanti u l-istabbilimenti tas-servizz, u l-konsumaturi", li jwasslu għal kodiċi Ewropea ta' kondotta għal pagamenti elettroniċi, li għandhom il-mira li jiżguraw l-introduzzjoni ta' sistemi għall-ħarsien tal-konsumatur;

— Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 88/590/KEE tas-17 ta' Novembru 1988 dwar ir-relazzjoni bejn id-detentur tal-karta u min joħroġ il-karta, li tistieden lil dawk li johorġu l-karti biex jadottaw termini komuni ta' kuntratt dwar is-sigurtà tat-tagħmir ta' pagament u tad-data relatata, u dwar l-obbligi tad-detentur tal-karta stess fil-każ ta' tagħmir ta' pagament mitluf, misruq jew ikkupjat b'mod illegali;

— Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 97/489/KE tat-30 ta' Lulju 1997, li għandha l-mira li tiżgura livell għoli ta' ħarsien tal-konsumatur fil-qasam tal-istrumenti elettroniċi ta' pagament. Din ir-rakkomandazzjoni tispeċifika l-informazzjoni minima li għandu jkun hemm fit-termini u fil-kundizzjonijiet li jirregolaw il-ħruġ u l-użu ta' strument elettroniku ta' pagament,

— Id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ottubru 2005 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-iskop tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, li wara wasslet għas-sistema kontra l-ħasil tal-flus, permezz ta' dispożizzjonijiet li jillimitaw l-użu tal-flus kontanti,

— Id-Direttiva 2007/64/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Novembru 2007 dwar is-servizzi ta' ħlas fis-suq intern, immirata lejn l-iżgurar tal-koordinazzjoni tad-dispożizzjonijiet nazzjonali dwar ħtiġiet prudenzjali, l-aċċess għas-suq għal fornituri ta' servizzi ġodda ta' pagament, rekwiżiti ta' informazzjoni, u d-drittijiet u l-obbligi rispettivi tal-utenti u l-fornituri tas-servizzi ta' pagament.

3.3 Dwar it-tieni linja ta' żvilupp, minħabba ż-żieda fil-frodi u l-fatt li l-azzjoni preventiva ġeneralment ittieħdet fil-livell nazzjonali, tfaċċaw il-miżuri li ġejjin:

— Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni COM(1998) 395 dwar "Qafas ta' azzjoni għall-ġlieda kontra l-frodi u l-iffalsifikar ta' mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti", li fiha l-Kummissjoni pproponiet pakkett ta' miżuri biex tippromwovi ambjent xieraq ta' sigurtà għall-istrumenti ta' pagament u s-sistemi eżistenti;

— Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2000/642/JHA tas-17 ta' Ottubru 2000, dwar l-arranġamenti għall-kooperazzjoni bejn l-unitajiet ta' intelligence finanzjarja (FIU) tal-Istati Membri fir-rigward tal-iskambju ta' informazzjoni, li stipolat livelli minimi ta' kooperazzjoni bejn l-FIUs tal-Istati Membri;

— Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni COM(2001) 11 tad-9 ta' Frar 2001 dwar "Il-prevenzjoni tal-frodi u tal-iffalsifikar ta' mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti", li fiha l-Kummissjoni nediet il-pjan ta' azzjoni tagħha ta' prevenzjoni mill-frodi 2001-2003 għall-UE. Il-pjan jgħid li l-prevenzjoni tiddependi fuq il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u l-industrija tas-sistemi ta' pagament. Enfasizza li l-aktar titjibiet importanti li għandhom isiru huma titjibiet tekniċi li jżidu s-sigurtà tal-pagament, pereżempju l-introduzzjoni ta' chip cards, mekkaniżmi għal notifika immedjata ta' telf jew serq ta' strumenti ta' pagament, u tagħmir (bħall-PIN jew kodiċi oħra) biex jevita jew inaqqas kemm jista' jkun possibbli t-twettiq ta' frodi;

— Skont il-pjan, element essenzjali fi kwalunkwe strateġija effettiva għall-prevenzjoni tal-frodi kien l-iskambju ta' informazzjoni, b'mod speċifiku bejn il-banek u l-awtoritajiet pubbliċi, fi ħdan u bejn l-Istati Membri. Għal dan il-għan, il-pjan talab biex jiġi introdott mekkaniżmu biex jistabbilixxi djalogu permanenti bejn il-partijiet interessati kollha fil-qlieda kontra l-frodi (dawk li joħorġu l-karti ta' kreditu, l-assoċjazzjonijiet bankarji, l-operaturi tan-netwerk, Europol, il-forzi nazzjonali tal-pulizija, eċċ.). Il-Kummissjoni pproponiet ukoll li jsiru konferenzi internazzjonali li jinvolvu uffiċjali anzjani tal-pulizija u maġistrati, biex jiżdied l-għarfien dwar il-problema tal-frodi ta' pagamenti u l-impatt tagħha fuq is-sistemi finanzjarji;

— Id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2001/413/JHA tat-28 ta' Mejju 2001, li tiġġieled frodi u ffalsifikar ta' mezzi ta' ħlas bi flus mhux kontanti; Din id-Deċiżjoni Qafas stiednet lill-Istati Membri kollha biex jipprovdu għal pieni kriminali effettivi, proporzjonati u dissważivi, inklużi, pieni li jinvolvu tiċħid ta' libertà li jista' jikkawża estradizzjoni, fil-każ ta' frodi ta' karti ta' pagamenti – li titwettaq permezz tal-użu ta' tagħmir tal-IT jew elettroniku jew tagħmir ieħor li jkun speċifikament adattat – li tinvolvi:

— serq jew approprjazzjoni illegali oħra ta' strument ta' pagament,

— iffalsifikar jew falsifikazzjoni ta' strument ta' pagament biex jintuża b'mod frodulenti,

— riċeviment, ksib, trasport, bejgħ jew trasferiment lil persuna oħra jew pussess ta' strument ta' pagament misruq jew approprjat illegalment b'mod ieħor, jew falz jew iffalsifikat biex jintuża b'mod frodulenti,

— mingħajr dritt tkun introdotta, mibdula jew imrażżna data tal-kompjuter jew mingħajr dritt isir indħil fil-funzjoni ta' programm jew sistema tal-kompjuter,

— ħdim, riċeviment, ksib, bejgħ jew disinn frodulenti ta' strumenti, programmi tal-kompjuter jew mezzi oħra speċifikament adattati għat-twettiq ta' tali frodi;

— Id-Deċiżjoni pprovdiet ukoll qafas speċifiku għall-kooperazzjoni internazzjonali, li taħtu l-Istati Membri jridu jipprovdu assistenza investigattiva reċiproka rigward proċeduri relatati mar-reati mniżżlin fid-dispożizzjonijiet ta' din id-Deċiżjoni. Għal dan il-għan, tistipula li l-Istati Membri għandhom jaħtru punti operattivi ta' kuntatt jew jistgħu jużaw strutturi operattivi eżistenti għall-iskambju ta' informazzjoni u għal kuntatti oħra bejn Stati Membri;

— Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni COM(2004) 679 tal-20 ta' Ottubru 2004 dwar "Pjan ġdid ta' Azzjoni għall-UE 2004-2007 biex jipprevieni l-frodi ta' mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti". B'dan il-pjan ta' azzjoni, il-Kummissjoni kellha l-intenzjoni li tkompli ssaħħaħ l-inizjattivi eżistenti biex tiġi prevenuta l-frodi, sabiex tinżamm u tiżdied il-kunfidenza fil-pagamenti, minħabba ż-żieda fl-inċidenza ta' aċċess illegali għal data u ta' serq tal-identità. Il-prijoritajiet tal-Kummissjoni kienu s-sigurtà ta' prodotti u sistemi ta' pagament u ż-żieda fil-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet pubbliċi u s-settur privat, li għandhom jinkisbu permezz:

— tat-tisħiħ u tar-ristrutturar tax-xogħol tal-Grupp ta' Esperti tal-UE għall-Prevenzjoni tal-Frodi,

— tal-implimentazzjoni ta' approċċ koordinat mill-fabbikanti tal-prodotti ta' pagament, mill-forniturі ta' servizz ta' pagament u mill-awtoritajiet rilevanti biex ikun żgurat li l-utenti jkollhom l-ogħla livell ekonomikament vijabbli ta' sigurtà għall-pagamenti elettroniċi,

— ta' skambji ta' informazzjoni fost il-partijiet interessati, immirati lejn sejbien bikri u notifika ta' attentati ta' frodi,

— ta' żieda fil-kooperazzjoni fost l-awtoritajiet amministrattivi tal-UE biex tkun prevenuta l-frodi ta' pagamenti u billi tingħata spinta 'l quddiem lill-kapaċitajiet ta' investigazzjoni dwar il-frodi ta' korpi nazzjonali għall-infurzar tal-liġi; u permezz

— tal-introduzzjoni ta' mezzi ġodda ta' notifika dwar karti mitlufa jew misruqa fl-UE.

4. **Kummenti u proposti**

4.1 Għalkemm il-qafas legali Komunitarju ttejjeb u ssaħħaħ, l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-entitajiet pubbliċi u privati għad irid jiġi żviluppat bis-sħiħ, u anke l-kooperazzjoni effettiva fost l-awtoritajiet rilevanti tal-Istati Membri. Għal dan il-għan, u b'mod parzjali minħabba l-adeżjoni riċenti tal-Istati Membri l-ġodda mal-UE, id-dispożizzjonijiet tad-deċiżjoni ta' qafas u r-rakkomandazzjonijiet jeħtieġ jiġu trasposti fil-liġijiet nazzjonali tal-pajjiżi kollha tal-UE.

4.1.1 L-ostaklu ewlieni għall-implimentazzjoni effettiva tas-sistema ta' prevenzjoni mill-frodi ġie identifikat mill-Kummissjoni bħala d-diffikultà fl-iskambju tad-data fi ħdan l-UE kemm fuq min iwettaq frodi kif ukoll fuq dawk meqjusa li jinsabu f'riskju. Għalhekk, il-pjan ta' azzjoni 2004-2007 enfasizza l-ħtieġa li jiġu armonizzati d-dispożizzjonijiet dwar il-ħarsien tad-data fi ħdan l-UE sabiex ikun jista' jsir skambju transkonfinali tad-data, b'mod parzjali billi jiġu allinjati r-regoli eżistenti tal-UE dwar il-ħarsien tad-data.

4.2 Biex jiżgura azzjoni preventiva effettiva, il-Kumitat jipproponi li jqis li kull awtorità nazzjonali kompetenti tistabbilixxi bażi ta' data diġitali li fiha l-kumpaniji tal-karti ta' pagament idaħħlu d-data li ġejja: informazzjoni dwar punti ta' bejgħ u tranżazzjonijiet suxxettibbli għal frodi; dettalji ta' identifikazzjoni dwar il-punti ta' bejgħ u r-rappreżentanti legali tan-negozji li l-kuntratti tagħhom biex jaċċettaw tranżazzjonijiet ta' karti ta' pagament ġew terminati għal raġunijiet ta' sigurtà jew għal kondotta frodulenti rrappurtata lill-pulizija; dettalji ta' identifikazzjoni ta' tranżazzjonijiet mhux rikonoxxuti mid-detenturi tal-karti jew irrappurtati lill-pulizija; u informazzjoni dwar ATMs li ġew imbagħbsa għal raġunijiet ta' frodi. Bir-rispett dovut lil-leġiżlazzjoni nazzjonali, dan l-arkivju jista' jintuża, fost affarijiet oħrajn, biex tiġi analizzata l-attività kriminali u biex tingħata għajnuna fil-kooperazzjoni tal-pulizija, inkluż fil-livell internazzjonali, immirata lejn il-prevenzjoni u l-prosekuzzjoni ta' reati mwettqin permezz ta' karti tal-kreditu u mezzi oħra ta' pagament.

4.3 Minbarra l-iskambju ta' informazzjoni dwar min iwettaq frodi, jeħtieġ li jkun hemm aktar kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet rilevanti fl-Istati Membri, permezz ta' inizjattivi ġodda biex jiġu estiżi l-ġbir u l-iskambju tad-data fost il-partijiet interessati fil-prevenzjoni tal-frodi, b'enfasi partikolari fuq il-forzi tal-pulizija u l-entitajiet li joħorġu l-karti ta' pagament.

4.3.1 Għal dan il-għan, l-istrutturi ta' kooperazzjoni eżistenti għall-ġlieda kontra l-iffalsifikar tal-ewro jistgħu jsiru aktar effiċjenti, sabiex l-awtoritajiet nazzjonali rilevanti jkunu involuti direttament fil-prevenzjoni ta' frodi ta' pagamenti mhux bi flus kontanti.

4.3.2 F'dan ir-rigward, tista' titqies il-possibiltà li Europol tiġi assenjata xogħol – li r-responsabiltà tagħha, mid-Deċiżjoni tal-Kunsill tad-29 ta' April 1999, tkopri l-ġlieda kontra l-iffalsifikar ta' flus kontanti u mezzi oħra ta' pagament – relatat mal-immonitorjar tal-forza sabiex tkun prevenuta u kontrobilanċjata l-frodi ta' pagamenti mhux bi flus kontanti bl-għanijiet li ġejjin:

— li tikkoordina l-amministrazzjoni tal-bażi ta' data tal-Istati Membri kollha li jkun fihom informazzjoni dwar każijiet ta' falsifikar ta' karti ta' pagament, u tippermetti aċċess għall-awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri oħra għal finijiet investigattivi ġenwini;

— li tipprovdi notifika mill-ewwel, lill-kumpaniji u lil dawk li joħorġu karti ta' pagament, ta' każijiet ta' frodi li jinstabu fl-Istati Membri l-oħra;

— li tiffaċilita l-iskambji ta' informazzjoni speċifikati taħt id-Deċiżjoni Qafas 2001/413/JHA tat-28 ta' Mejju 2001 fost il-forzi tal-pulizija u l-awtoritajiet ġudizzjarji tal-Istati Membri.

4.4 F'dan il-kuntest, il-Kumitat jipproponi li jqis il-każ li jinħoloq netwerk għal forzi tal-pulizija u korpi investigattivi tal-Istati Membri involuti fil-ġlieda kontra l-frodi u l-iffalsifikar ta' mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti. Dan jista' jiffaċilita l-iskambju dirett ta' informazzjoni permezz ta' sistema ċertifikata ta' posta elettronika, li tippermetti li jinfetaħ l-aċċess għal bażi tad-data.

4.4.1 Tali inizjattiva, li, madankollu, tkun tirrikjedi ftehim minn qabel kemm dwar id-data speċifika li għandha tiġi inkluża f'dawn l-arkivji kif ukoll dwar il-kompatibiltà tagħha mal-leġiżlazzjoni nazzjonali dwar il-privatezza, tkun tassew pass 'il quddiem - conformi mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 79 tad-Direttiva 2007/64/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Novembru 2007 - fil-ġlieda kontra l-frodi ta' pagamenti mhux bi flus kontanti, minħabba li tipprovdi lill-korpi investigattivi bl-informazzjoni li jeħtieġu b'mod dirett, immedjat u mingħajr burokrazija eċċessiva. F'kull każ, għandhom jitwaqqfu standards minimi fil-livell tal-UE dwar it-tip ta' informazzjoni li tista' tiġi skambjata, sabiex tkun żgurata pjattaforma komuni ta' data li tista' tintuża fil-ġlieda kontra l-frodi, waqt li jiġu rispettati d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 1995/46/KE dwar il-ħarsien tad-data personali.

4.5 L-akbar ostakli biex tiġi kkontrollata l-frodi fi ħdan l-UE jinsabu fl-inkonsistenza tal-leġiżlazzjoni fost l-Istati Membri kemm rigward is-setgħat ta' inkjesta, kif ukoll il-livelli varji ta' skoraġġiment. Dan ifisser li l-frodi tipprevali b'mod partikolari f'pajjiżi fejn is-setgħat ta' inkjesta tal-investigaturi jkunu anqas persistenti jew fejn il-pieni mhumiex biżżejjed biex jaġixxu bħala mezz ta' skoraġġiment. L-armonizzazjoni tal-leġiżlazzjoni nazzjonali għalhekk tidher li hija l-uniku mod kif jitwaqqaf dan it-tip ta' frodi, meta wieħed iqis li, kif diġà ġie enfasizzat fil-pjan ta' azzjoni 2004-2007, inizjattivi preċedenti ma kienux biżżejjed biex jiġġieldu kontra t-theddida mill-frodi tal-karti ta' pagament.

4.5.1 F'dan ir-rigward [1], jeħtieġ li jiġi verifikat li l-Istati Membri wettqu b'mod effettiv it-traspożizzjoni fil-liġijiet kriminali nazzjonali tagħhom tar-reati msemmija fl-Artikoli 2, 3 u 4 tad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2001/413/JHA tat-28 ta' Mejju 2001, dwar reati kriminali relatati mal-istrumenti ta' pagament, kompjuters u tagħmir speċifikament adattat. Filwaqt li tiġi rispettata s-sovranità tal-Istati Membri, għandu jiġi vverifikat li l-pieni imposti għal tali reati huma fil-fatt dissważivi, b'mod parzjali f'termini tal-firxa tal-piena statutarja prevista. Fl-istess waqt, il-pieni għal każijiet ta' frodi ta' gravità komparabbli għandhom jiġu armonizzati fil-livell tal-UE, kif diġà previst, pereżempju, fil-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus.

4.6 L-adozzjoni tal-inizjattivi proposti tippermetti ġlieda effettiva kontra l-frodi u tiffaċilita l-istabbiliment ta' SEPA (Żona Waħda ta' Pagament bl-Euro) li fiha pagamenti mhux bi flus kontanti jkunu jistgħu jsiru fiż-żona kollha tal-ewro, minn kont wieħed u taħt l-istess kundizzjonijiet bażiċi, irrispettivament mill-post ta' residenza, filwaqt li titneħħa kwalunkwe distinzjoni bejn pagamenti nazzjonali u transkonfinali.

4.7 Jeħtieġ li l-UE żżid l-istrateġija tagħha għal finijiet ta' kontrobilanċjar tal-frodi u tal-iffalsifikar ta' pagamenti, permezz ta' firxa ta' miżuri differenti. Element ewlieni għandu jkun li l-pubbliku jiġi infurmat, bil-għan li titqajjem kuxjenza fost l-utenti tal-karti ta' kreditu u debitu dwar ir-riskji marbutin ma' strumenti ta' pagament mhux bi flus kontanti. Il-konsumaturi li ma jkunux ġew imwissija, pereżempju, jistgħu jisfgħu vittma tal-fenomenu tal-"phishing". L-istituzzjonijiet tal-UE għandhom jgħinu biex jinfurmaw lill-pubbliku permezz ta' kampanji Ewropej, koordinati mill-Kummissjoni.

4.8 L-assoċjazzjonijiet tal-konsumaturi u tan-negozji għandhom rwol ewlieni f'dan: kooperazzjoni mill-qrib bejniethom tista' tgħin fl-istabbiliment ta' sistema ta' twissija bikrija, fiż-żieda tal-għarfien, u fil-provvista ta' informazzjoni dwar l-aktar prattiki komuni u li ġew skoperti dan l-aħħar. Sabiex dan isir, huma meħtieġa kampanji ta' informazzjoni mmirati lejn il-konsumatur, inklużi pariri prattiċi u li l-aċċess għalihom ikun faċli li huma mmirati lejn ikbar għarfien ta' kif jaħdmu l-karti ta' pagament u dwar il-prekawzjonijiet immedjati li għandhom jittieħdu meta detentur ta' karta jissusspetta li safa' l-vittma ta' frodi.

4.9 L-impenn tal-Istati Membri għandu jiġi rifless ukoll f'pieni aktar ħorox għall-frodi, li jeħtieġ li jiġu infurzati kif suppost. Fil-każ ta' reati mwettqa f'pajjiżi oħra tal-UE u - għal ċerti reati partikolarment serji - anke f'pajjiżi terzi, il-liġi kriminali rilevanti għandha ssir tapplika b'mod universali, filwaqt li testendi l-qasam ġudizzjarju Ewropew. Din il-prattika kulma jmur qiegħda tinfirex, kif qegħdin jinfirxu l-proposti biex issir prosekuzzjoni ta' tali reati u jiġu imposti pieni. Meta wieħed iqis li l-frodi tal-pagamenti ġeneralment titwettaq minn gruppi kriminali organizzati li jaħdmu f'diversi pajjiżi, strument effettiv għall-ġlieda kontra din il-frodi għandu jkun il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti kontra l-kriminalità organizzata transnazzjonali u l-protokolli mehmużin magħha, li ġiet adottata mill-Assemblea Ġenerali fil-15 ta' Novembru 2000 u l-31 ta' Mejju 2001, li tagħti dispożizzjoni għal miżuri stretti fil-każ ta' kriminalità transnazzjonali.

Brussell, 23 ta' Ottubru 2008.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Mario SEPI

[1] Id-dokument ta' ħidma ta' l-istaff tal-Kummissjoni (SEC(2008) 511 tat-22.4.2008) *Rapport dwar il-frodi ta' mezzi ta' pagament mhux bi flus kontanti fl-UE: l-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni ta' l-UE 2004-2007* tenfasizza l-ħtieġa ta' sanzjonijiet effettivi, minħabba li l-pieni applikati f'ċerti Stati Membri huma baxxi wisq biex ikunu dissważivi, kif irriżulta minn żewġ rapporti ppreżentati mill-Kummissjoni f'April 2004 [KUMM(2004) 356] u Frar 2006 [KUMM(2006) 65] dwar il-miżuri meħuda mill-Istati Membri biex jimplimentaw id-Deċiżjoni ta' Qafas tal-Kunsill 2001/413/JHA tat-28.05.2001.